

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5206/22
7.9.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Целетовић Цуцић, председника већа, Александре Лековић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца "Porsche Mobility" d.o.o. ..., МБ ..., ПИБ ..., чији је пуномоћник Драган Марковић, адвокат из Београда, ул. Тетовска бр. 7/5, против туженог АА (ЈМБГ ...) из ..., ул. ..., чији је пуномоћник Мишо Добријевић, адвокат из Београда, ул. Шпанских бораца бр. 48/1, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 17445/18 од 17.3.2022. године, у седници већа одржаној дана 7.9.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 17445/18 од 17.3.2022. године у делу става другог изреке, којим је обавезан тужени да тужиоцу на име доспелих, а неисплаћених рата закупа и осталих трошкова по Уговору о закупу 52660 од 21.2.2008. године, исплати динарску противвредност износа од 4.430,25 CHF и износа од 66 евра, све обрачунато по продајном курсу "Raiffeisen bank" на дан плаћања, у делу става трећег изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете у виду измакле добити исплати динарску противвредност износа од 8.886,50 CHF по продајном курсу "Raiffeisen bank" а.д. на дан плаћања, као и решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу четвртом изреке побијане пресуде.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 17445/18 од 17.3.2022. године, у делу става другог изреке, па се обавезује тужени да тужиоцу на досуђени износ дуга исплати камату по стопи коју прописује Закон о затезној камати почев од 6.1.2014. године па до исплате, у динарској противвредности, по средњем курсу НБС на дан плаћања, у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде, као и у делу става трећег изреке тако што се обавезује тужени да тужиоцу на досуђени износ штете у виду измакле добити исплати законску затезну камату почев од 24.11.2021. године, као дана вештачења, по стопи утврђеној Законом о затезној камати, у динарској противвредности, по средњем курсу НБС на дан плаћања, у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде, док се захтев тужиоца за исплату законске затезне камате почев од 28.2.2019. године до 23.11.2021. године одбија, као **НЕОСНОВАН**.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног

поступка, као неосновани.

Образложење

Изреком побијане пресуде Првог основног суда у Београду П 17445/18 од 17.3.2022. године, у ставу првом, дозвољено је објективно преиначење тужбе у овој правној ствари. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име дуга у виду доспелих а неисплаћених рата закупа и осталих трошкова по Уговору о закупу 52660 од 21.02.2008. године, исплати износ од 4.430,25 CHF и износ од 66 евра, све у динарској противвредности, обрачунато по продајном курсу “Raiffeisen bank” а.д. на дан плаћања, са законском затезном каматом почев од 6.1.2014. године па до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име штете у виду измакле добити исплати износ од 8.886,50 CHF у динарској противвредности, обрачунато по продајном курсу “Raiffeisen bank” а.д. на дан плаћања, са законском затезном каматом почев од 28.2.2019. године па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 255.476,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Против ове пресуде и то одлука садржаних у ставовима другом, трећем и четвртм изреке (како произилази из садржине жалбе), тужени је благовремено изјавио жалбу побијајући је из свих законских разлога.

Тужилац је поднео одговор на жалбу туженог.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да је жалба туженог делимично основана.

У спроведеном поступку првостепени суд није учинио битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, као ни битну повреду одредаба поступка из тачке 12 тог члана, на коју се неосновано жалбом туженог указује, с обзиром да је суд за своју одлуку дао јасне разлоге о одлучним чињеницама, па се правилност и законитост исте могу са сигурношћу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у својству закупадавца са туженим у својству закупца, закључио Уговор о закупу дана 21.2.2008. године, којим је туженом дато у закуп моторно возило марке VW Touran 2.00 TDI, за износ од 37.294,32 CHF и са трајањем закупа од 60 месеци. Уговорено је да прва рата доспева за наплату 21.2.2008. године, а последња рата 15.1.2013. године, с тим што је тужени последњу уплату по предметном уговору извршио дана 4.7.2012. године. Износ месечне закупнине са ПДВ-ом, према Уговору о закупу износио је 624,17 CHF, док су трошкови обраде уговора са ПДВ-ом износили 220,03 CHF. Овим уговором купац се обавезао да предмет закупа врати закупадавцу на дан истека уговореног времена закупа и накнади му све евентуалне трошкове, а нарочито разлику у вредности између тржишне вредности закупа на дан процене и уговорене преостале вредности. Купац је својим

потписом на уговору потврдио да је прочитао и прихватио све услове уговора и општих услова пословања, обрачун закупнине кроз трошкове и план отплате закупнине, а који су сви саставни део уговора. Према Општим условима пословања, који су саставни део Уговора о закупу, предвиђено је да уговорене закупнине доспевају за плаћање на дане и у роковима одређеним Планом плаћања закупнина, да испуњење обавезе представља битан елемент Уговора о закупу и да на све доспеле, а неизмирене обавезе закуподавац има право да обрачунава законски одређене затезне камате. Предвиђено је и да уколико закупац, овде тужени, падне у доцњу са плаћањем било које обавезе по основу Уговора дуже од 15 дана, закуподавац ће кренути са процесом опомињања и за прву опомену му наплатити 10 евра, за другу 15 евра, за трећу 20 евра, у динарској противвредности, према званичном продајном курсу за девизе “Raiffeisen bank” а.д. Предвиђено је и да је закуподавац, уколико закупац после треће опомене не испуни своје обавезе из уговора, овлашћен да откаже уговор о закупу и захтева исплату свих доспелих рата и трошкова као и повраћај предмета закупа, да активира инструменте обезбеђења плаћања за целокупан износ свих неплаћених рата у складу са Планом плаћања закупнина, које се могу сматрати доспелима, без обзира на дан њихове доспелости. Уговорено је и да ће закупац надокнадити закуподавцу и све остале трошкове који настану ради наплате/или обезбеђења његовог потраживања на основу уговора (судски, вансудски, административни, адвокатски трошкови, трошкови вештачења и процена, трошкови враћања предмета закупа, ускладиштења и чувања возила, трошкови тражења адресе закупца и слични трошкови). Чланом 12 тачка 3 Општих услова пословања прописано је да у случају раскида, односно било каквог другог превременог престанка уговора, закуподавац има право да од закупца наплати све неизмирене, а доспеле обавезе по основу и у вези Уговора о закупу, заједно са целокупном штетом, укључујући и изгубљену добит коју би закуподавац остварио да није дошло до превременог престанка уговора. Сагласно томе, закуподавац је овлашћен да обрачуна и у једном износу наплати све обавезе, неплаћене рате закупнина према Плану плаћања закупца, као и сва до тада заостала потраживања (судске, административне, адвокатске трошкове, трошкове сервиса, одржавања, ускладиштења, повраћаја предмета закупа, превоза....), као и да у ту сврху искористи сва примљена средства обезбеђења по уговору, укључујући и примљену гаранцију. Чланом 17 тачка 1 Општих услова пословања предвиђено је да све таксе, порезе, давања и друге трошкове у вези са закључењем или раскидом уговора, као и трошкове евентуално сачињених споразума уговорних страна који настану за време трајања уговора, без обзира на то када буду обрачунати закупцу, сноси закупац. Тужилац је туженом предао предметно возило 21.2.2008. године и о томе је сачињен Записник о примопредаји, који су потписале обе парничне странке. Тужилац је упутио туженом писмено обавештење о дугу по основу Уговора о закупу дана 23.12.2013. године у коме га је обавестио да је дана 15.2.2013. године протекло време на које је Уговор о закупу закључен, а возило није враћено закуподавцу, те да укупан дуг по основу неплаћених закупнина и других трошкова насталих по основу Уговора о закупу износи 458.357,08 динара, што представља динарску противвредност износа од 4.834,94 CHF по продајном курсу “Raiffeisen bank” а.д. Београд на дан 23.12.2013. године. Обавештен је и да је због неиспуњења уговором преузете обавезе проузрокована штета тужиоцу у износу од 664.773,94 динара са обрачунатим ПДВ, која представља књиговодствену вредност предмета закупа које се води у пословним књигама закуподавца. Обавештен је и да након обрачуна штете укупан дуг према тужиоцу износи 1.123.131,02 динара, односно 11.847,26 CHF по продајном курсу “Raiffeisen bank” а.д. Београд на дан 23.12.2013. године. Тужени је

обавештење о дугу примио дана 27.12.2013. године и позван је да одмах од дана пријема обавештења испуни своју обавезу. Тужени је тужиоцу предао предмет закупа 18.2.2019. године. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке Ане Смиљковић од 21.5.2021. године, утврђено је да је судски вештак урадила четири варијанте обрачуна дуга по Уговору о закупу од 21.2.2008. године и то: у варијанти 1А, у коју је укључила све трошкове и изгубљену добит у висини 14 месечних закупнина, укупан дуг износи 13.316,75 CHF, 66 евра и 22.242,57 динара, од чега је 2.153,07 динара затезна камата од 4.9.2012. године на коју даље не тече камата. У варијанти 1Б, у коју су укључени префактурисани трошкови, судски трошкови, а искључено потраживање на име изгубљене добити у висини 14. месечних закупнина, утврдила је да укупан дуг износи 4.430,25 CHF, 66 евра и 22.242,57 динара, од чега је 2.153,07 динара затезна камата од 4.9.2012. године, на коју даље не тече камата. У варијанти 2А, из које су искључени сви префактурисани трошкови и судски трошкови и укључено потраживање на име изгубљене добити у висини 14 месечних закупнина, утврђено је да укупан дуг износи 13.316,75 CHF, 66 евра и 2.153,07 динара, што представља затезну камату од 4.9.2012. године, на коју даље не тече камата. У варијанти 2Б, из које су искључени сви префактурисани трошкови и судски трошкови и искључено је потраживање на име изгубљене добити у висини 14 месечних закупнина, утврђено је да укупан дуг износи 4.430,25 CHF, 66 евра и 2.153,07 динара, што представља затезну камату од 4.9.2012. године, на коју даље не тече камата. Судски вештак је утврдила да износ од 8.886,50 CHF представља 14 закупнина које тужилац потражује на име измакле добити. Изјашњавајући се на примедбе тужиоца и туженог судског вештака Ана Смиљковић је у поднеску од 20.11.2021. године, одвојено приказала у табелама измаклу добит и накнаду штете од дуговања на име закупнина и осталих трошкова, и то само у варијантама 1А и 2А обрачуна дуга. Према варијанти 1А износ закупнине и префактурисаних трошкова укупно износи 4.430,25 CHF и 66 евра, као и 20.089,50 динара, док измакла добит за период децембар месец 2017. године-јануар месец 2018. године износи укупно 8.886,50 CHF. Према варијанти 2А обрачуна, укупан износ закупнине и префактурисаних трошкова је 4.430,25 CHF и 66 евра, а висина измакле добити за период децембар месец 2017. године -јануар месец 2018. године, износи 8.886,50 CHF.

Полазећи од напред наведеног, првостепени суд је применом одредби чланова 189 став 1 Закона о облигационим односима, 567 и 583 став 1 истог Закона, оценио да је тужбени захтев основан и донео одлуку као у изреци побијане пресуде. Одлучујући о висини тужбеног захтева, првостепени суд је прихватио варијанту 1А обрачуна судског вештака у који су укључени сви трошкови и изгубљена добит у висини 14 месечних закупнина, па је нашао да тужилац основано потражује износ од 4.430,25 CHF, износ од 66 евра и износ од 8.886,50 CHF, све у динарској противвредности, обрачунато по продајном курсу "Raiffeisen bank" а.д. на дан плаћања. Ови износи представљају укупну висину дуга туженог према тужиоцу по основу Уговора о закупу од 21.2.2008. године, чији саставни део су и Општи услови пословања тужиоца, при чему овај износ обухвата накнаду на име доспелих а неисплаћених рата закупнине у износу од 4.430,25 CHF, накнаду на име опомене у износу од 66 евра и накнаду на име измакле добити у износу од 8.886,50 CHF. Првостепени суд је тужиоцу досудио и тражену законску затезну камату на досуђене износе, сходно одредби члана 277 Закона о облигационим односима, а у вези члана 3 Закона о парничном поступку.

Правилно је првостепени суд поступио када је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу исплати дуг по основу доспелих, а неплаћених рата закупа и осталих трошкова по Уговору о закупу, као и да му накнади штету у виду измакле добити, у износима који су ближе означени у ставовима другом и трећем изреке побијане пресуде, а све према варијанти 1А налаза судског вештака економско-финансијске струке, у који обрачун су укључени сви трошкови које је тужени имао приликом закључења Уговора и изгубљена добит у висини 14 месечних закупнина. Ово из разлога што према Општим условима пословања, који су саставни део Уговора о закупу, у случају раскида или било каквог другог превременог престанка уговора, закуподавац има право да од закупца наплати све неизмирене, а доспеле обавезе, заједно са целокупном штетом, укључујући и изгубљену добит, а што подразумева исплату доспелих, а неплаћених рата закупнине према плану плаћања, као и сва до тада настала потраживања, у која спадају и судски, административни и остали трошкови.

Стога су неосновани наводи туженог у жалби да првостепени суд приликом утврђивања висине дуга није узео у обзир уплате које је тужени вршио током трајања Уговора у закупу. Ово из разлога што је судски вештак економско-финансијске струке приликом вештачења узела у обзир и аналитичку картицу од 9.1.2014. године у којој су таксативно наведени сви износи које је тужени уплаћивао на рачун тужиоца, а из које картице је утврдила да је тужени последњу уплату по предметном уговору извршио дана 4.7.2012. године, па је сходно свему томе обрачунала износ преосталог дуга.

Супротно жалбеним наводима туженог, тужиоцу припада и право на изгубљену добит из разлога што је 15.2.2013. године протекло време на које је Уговор о закупу закључен, о чему је писменим путем тужилац и обавестио туженог, а предметно возило тужени упркос томе није вратио тужиоцу већ га је противправно држао све до 18.2.2019. године и тиме онемогућио тужиоца да даље изнајмљује предметно возило и на тај начин остварује добит. Осим тога, одредбом члана 12 тачка 3 Општих услова пословања прописано је да у случају раскида, односно било каквог другог превременог престанка уговора, закуподавац има право да од закупца наплати све неизмирене, а доспеле обавезе по основу и у вези Уговора о закупу, заједно са целокупном штетом, укључујући и изгубљену добит коју би закуподавац остварио да није дошло до превременог престанка уговора.

Без значаја за доношење другачије одлуке су и наводи туженог у жалби да тужилац од момента истека Уговора о закупу није потраживао возило које је предмет закупа, чиме је доспео у поверилачку доцњу, као и да у тренутку враћања возила није извршена процена вредности истог, због чега ни висина дуга није правилно обрачуната. Ово из разлога што је Уговором о закупу закљученим дана 21.2.2008. године, предвиђено да је купац обавезан да врати закуподавцу предмет закупа на дан истека уговореног времена закупа (што је у конкретном случају 15.2.2013. године), а тужени то није учинио све до 18.2.2019. године, иако је у обавештењу у дугу које је тужени примио дана 27.12.2013. године, напоменуто да возило није враћено закуподавцу и да су се тиме стекли услови за утврђивање обавеза по основу Уговора. Тужилац је извршио преиначење тужбеног захтева након што му је возило враћено, потражујући измаклу добит за период децембар месец 2017. године-јануар месец 2019. године, уместо књиговодствене вредности возила, како је првобитно тражено, па из тог разлога није било потребе да се утврђује вредност возила на дан 18.2.2019. године.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка с обзиром да је иста донета правилном применом одредби чланова 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, имајући у виду успех парничних странака у спору, а све према Адвокатској тарифи и Таксеној тарифи важећим време пресуђења.

Са изложеног, Апелациони суд је у смислу одредбе члана 390 Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, у погледу камате досуђене на износ штете у виду измакле добити, у ставу трећем изреке побиијане пресуде, одлука је заснована на неправилној примени материјалног права, с обзиром да је укупна вредност штете због изгубљене добити утврђена тек вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке од 21.05.2021. године, односно писаним изјашњењем вештака од 24.11.2021. године, на основу чега је тужилац коначно прецизирао свој тужбени захтев, па законска затезна камата почиње да тече тек од дана вештачења.

Осим тога, одредбом члана 395 Закона о облигационим односима прописано је да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниој валути, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавеза.

Како се у конкретном случају ради о досуђеним износима у валути евро и швајцарским францима у динарској противвредности, то тужиоцу припада камата по стопи коју прописује Закон о затезној камати (“Службени гласник РС” бр. 119/12), све у динарској противвредности, по средњем курсу Народне банке Србије на дан плаћања, сходно одредби члана 395 Закона о облигационим односима.

Полазећи од напред наведеног, Апелациони суд је у смислу одредбе члана 394 став 1 тачка 4 Закона о парничном поступку донео одлуку као у ставу другом изреке ове пресуде.

Имајући у виду исход жалбеног поступка, Апелациони суд је је одбио захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, јер није успео са жалбом, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова, из разлога што одговор на жалбу не спада у нужне и корисне трошкове, па је на основу одредбе члана 165 став 1 Закона о парничном поступку одлучио као у ставу трећем изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Весна Целетовић Цуцић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић